

BRUSSELSE GOUWBONDEN (GEWEST-BONDEN), onthaalstructuren voor Vlaamse inwijkelingen in Brussel, onderverdeeld naar de provincie van herkomst.

De Bonden wensten bij te dragen tot het behoud van de Vlaamse cultuur in Brussel. Hun voornaamste taak was de opvang en integratie van de inwijkelingen in de plaatselijke Vlaamse gemeenschappen. Men wilde voorkomen dat de Vlaamse inwijkeling zou worden geabsorbeerd door het Brusselse Franstalige grootstedelijke milieu. De gevolgde strategie steunde op het afschermen van de verfranse buitenwereld en op het benadrukken via uitstappen, feesten en lezingen van de folkloristische verbondenheid met de streek van herkomst.

Het militant Vlaams karakter van de Bonden werd versterkt door de nauwe banden met Vlaams-nationalistische verenigingen als het Verbond der Vlaamse Oud-strijders (vos) en het Algemeen Vlaamsch Verbond.

In het interbellum kenden de Bonden hun grootste bloeiperiode omdat de conservering van traditio-

ACHTTIENDE JAARGANG.

Nummers 11-12

N O V E M B E R - D E C E M B E R 1935.

Maandorgaan van den Bond der West-Vlamingen van Brussel. V. Z. W. D.
KOSTELOOS VERSPREID ONDER DE LEDEN

Alle mededeelingen voor het Maandblad
sturen naar den Opstelsraad:
Vanderstichelestraat, 104, Molenbeek

Voorzitter: Karel Verstraete,
104, Van der Stichelestraat, Molenbeek.
Schrijver: Adiel Van de Kerckhove,
26, Pieter Devidaan, Oudergem.

AANKONDIGINGEN:
Gewoon vak, 4^e bladz., 20 fr., per jaar
Grotere volgens overeenkomst.
Bondpostchekrekening nr 117.654.

Ter gelegenheid der 10^e verjaardag van het overlijden van

LODEWIJK DOSFEL

houden wij op ZONDAG a.s., 22 DECEMBER, om 8.15 u. zeer stipt in de
ruime bovenzaal van het « Hof van Tinnout ».

Buitengewone Kunstavond

BEDROELD ALS

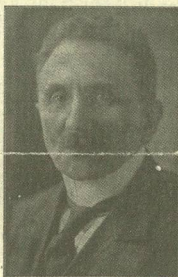
Hulde aan den te vroeg verdwenene

Als 'n Zondag vrij is, weze dus present!

Iedereen, niemand minder dan

de Eerw. Heer Cyriel VERSCHAEVE komt

ook in laagstogen pernoet, uit zijn verre Westhoek van West-Vlaanderen.

onderhouden over

Dosfel: de man en zijn werk,

Dosfel: de idealist en zijn plichtbetrachtingen.

Verlezen hierbij hun medewerking:
de heer Gustaaf Van de Voorde, uit Dendermonde (die samen met Mre Wed.
Dosfel en dieter dochter de familie zal verlegenwoordigen);

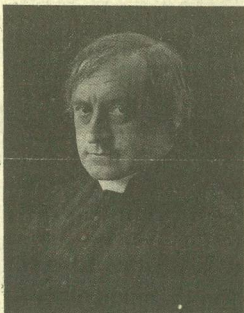
Robrecht van der Spelt, klavierspeler, bestuurder der Willibrorduskerk;
Filip Hellinx, baryton (Regeeringsvoldaje); 1^e prijs met onderscheiding
voor Lyrische Voorlezing;

Mejster Jeanne Coenen, onderwijzeres, met 'n gedicht van wijlen Alice Nahon.

TOEGANG: kosteloos voor de leden van den W.-Vl. Bond; 1 fr. voor de
hulpsnooten dezer leden; 2 fr. voor niet-leden.

Op schriftelijk ofwel telefonisch (Nr. 26.75.45) verzoek, worden er ook
— zonder opslag — stelen voorbehouden, waarvoor echter niet met zekerheid
kan worden ingestaan wegens den voorspelijken toeloop van belangstel-
lenden zoo de betrokken personen niet om 8 uur ten laatste in de zaal zijn.

L. W. — Ten einde ook op deze wijze nog bij te dragen tot de Hulde van
dien avond, houdt de Bond der West-Vlamingen tevens een TENTOONSTEL-
LING VAN WERKEN EN HANDSCHRIFTEN van LODEWIJK DOSFEL, ten-
toonstelling die zal aanschouwhaar zijn vóór en ná de eigenlijke Huldiging.

Vooraf tijdens het interbellum trachtten de Brusselse gouwbonden de Vlamingen in Brussel te behoeden voor verfransing. Hier huldigt de West-Vlaamse bond in Brussel twee van haar helden, Lodewijk Dosfel en Cyriel Verschaeve. (AMVC)

naliteit toen goed aansloot bij de mentaliteit van na de Eerste Wereldoorlog. Diezelfde strategie veroorzaakte na de Tweede Wereldoorlog echter mede het verval van de Bonden. De Gouwbondwerking werd na 1950 weliswaar heropgestart, maar kwam nooit meer echt van de grond. Door de **collaboratie** tijdens de oorlog en het anti-Vlaamse klimaat erna, opteerden vele Brusselse Vlamingen voor de verfransing. Toen vanaf 1965 de overheid een Vlaamse gemeenschapsstructuur in Brussel uitbouwde, werden de Gouwbonden enigszins overbodig. Het ledenaantal liep sterk terug en de werking is beperkt tot de traditionele eigen evenementen. Vier van de Bonden bestaan nog steeds: de Koninklijke Bond der Westvlamingen (1906), de Antwerpse Gouwbond voor Brussel (1920), de Bond der Oostvlamingen (1920), en de Bond der Limburgers (1950).

LITERATUUR: *Westvlaamse figuren te Brussel*, 1985; – S. Parmentier, *Vereniging en identiteit. De opbouw van een Nederlandstalig sociaal-cultureel netwerk te Brussel (1960-1986)* (Taal en Sociale Integratie, nr. 10, 1988).

NICO WOUTERS